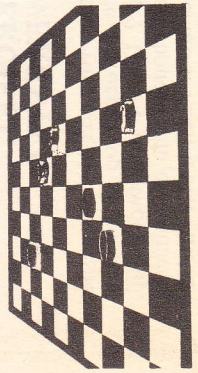

17-3-1990

door
Eric van Dusseldorp

ONLANGS BEWERDE een sportjournalist in één van de landelijke dagbladen, dat de match Sijbrands-Tsjizjov de interessantste aller tijden is geweest.

Een nogal boude bewering, dunkt me. Want hoe kan men de prestaties van Sijbrands en Tsjizjov nu vergelijken met die van de legendarische heren. Raichenbach en Springer in hun match om het wereldkampioenschap in 1937? Ik geef toe, zowel Raichenbach als Springer zouden het heden ten dage heel zwaar hebben tegen lieden als pakweg Jacob Okken en Tjalling Goedemede. Maar dat komt, omdat de damtheorie in de laatste halve eeuw enorme sprongen heeft gemaakt.

Maar het feit, dat de strijders om de wereldtitel van 1937 het anno 1990 mogelijk zouden moeten afdrogen tegen de eerste de beste subtopper of jeugdspeler, doet niets af aan de prestaties die zij destijds hebben verricht, de creativiteit en de oorspronkelijkheid die zij ten tonele hebben gevoerd.

Zoals bekend won Raichenbach destijds met 26-24 en bleef dus wereldkampioen, ondanks vier(!) nederlagen. In één van de partijen won hij door een manoeuvre, een forcing in een flankaanvalsstand, die momenteel op het repertoire staat van iedere zichzelf respecte-

rende aspirant. De Fransman vond de destijds onbekende wending echter voor het bord!

Historische tweekampen met elkaar vergelijkbaar blijft moeilijk. Wel is het zo, dat men goed kan verdedigen dat de match Sijbrands-Tsjizjov, zoals ik vorige keer al schreef, de spannendste, meest dramatische allertijden is geweest. Een tweekamp, waarin de belissing pas viel op de voorlaatste zet voor de tijdcontrole in de laatste ronde.

Vorige keer toonde ik al het beslissende fragment. Vandaag laat ik nog even de hele partij de revue passeren.

zwart: T. Sijbrands (Ned.)
Wit: A. Tsjizjov (USSR)

1. 32-28, 16-21; 2. 31-26, 11-16; 3. 38-32,...

Russische mannen verschillen in twee opzichten van Nederlandse mannen. Ze zoenen elkaar graag en ze hebben immer een voorkeur voor 38-32 in de 32-28, 16-21 variant. Nederlandse mannen, maar ook vrouwen!, spelen vrijwel zonder uitzondering 37-32 op de derde zet.

Waar de unanieme en gedeceerde Russische voorliefde voor 38-32 vandaan komt, is mij niet duidelijk. Het is wel evident, dat onze Ton zich nauwelijks op 37-32 heeft hoeven voorbereiden.

3... 18-22; 4. 43-38, 7-11; 5. 49-43, 1-7; 6. 37-31, 21-27; 7. 32x21, 16x27; 8. 42-37, 11-16; 9. 37-32, 16-21; 10. 41-37, 19-24; Naar verluidt had het Tsjizjov-motieteam geen rekening gehouden met deze zet.

Vergelijk tweekampen blijft moeilijke zaak

11. 47-42, 7-11; 12. 34-29, 20-25; 13. 29x20, 15x24; 14. 40-34, 13-19; 15. 45-40, 10-15; 16. 28-23; 19x28; 17. 32x28,...

Een interessanter spelverloop kan men zich nauwelijks voorstellen.

Sommige teletekst-dammers vlogen even uit hun bol door de mogelijkheid 27-21? 24-30 gevolgd door 14-19. Natuurlijk is deze dam te duur.

17... 4-10; 18. 35-30!.....

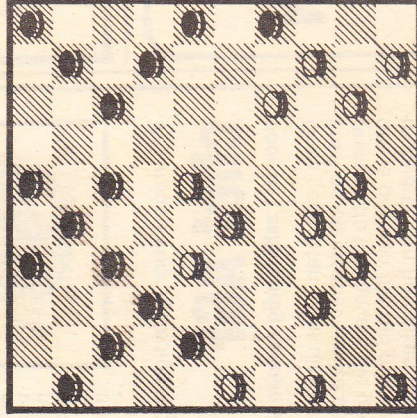
Een heuse decorwisseling ontstaat na deze originele(?) manoeuvre.

18... 24x35; 19. 33-28, 22x33; 20. 39x28, 9-13; 21. 31x22, 15-20;

Zie diagram

In de diagramstand heeft de Nederlander twee geraffineerde combinaties in de stand gevlochten.

Zo volgt op 43-39?; 12-18!, 11-16; 16x18, 25-30, 8-12 en 14x45. Na

• DIAGRAM I

38-33? wint zwart door 25-30!, 12-18, 14-19, 11-16 en dam.

Tsjizjov vliegt er niet in. 22. 46-41, 14-19; 23. 23x14, 20x9; 24. 38-33, 10-14; 25. 34-29, 12-18; 26. 37-31 18x27; 27. 31x22, 8-12; 28. 41-37, 2-8; 29. 40-34, 5-10; 30. 44-39, 10-15; 31. 42-38, 14-20; 32. 50-44(?)

Een prima zet was hier 37-31. Er dreigt dan zowel 22-18 als 34-30. zwart moet dus of 11-16 ruilen, of 21-27 gevolgd door 26-21 spelen. In beide gevallen is de witte stand volstrekt gevaarloos.

Kennelijk wilde Tsjizjov meer...

32... 20-24; 33. 29x20, 25x14; 34. 48-42, 14-20; 35. 34-29, 20-25; 36. 39-34, 9-14; 37. 43-39, 14-20; 38. 44-40, 35x44; 39. 39x50, 20-24; 40. 29x20, 15x24; 41. 50-45, ... 33-29, x29 is verhindert door 21-27 en 17-21.

41... 3-9; 42. 37-32, 24-30; 43. 43-37, 30x39; 44. 33x44, 12-18,...

Op klaarlichte dag verliest wit een schijf. Na 37-31, x, x, 12-18 volgt na 36-31: 21-27 en 11-16.

45. 44-39, 18x27; 46. 28-23, 25-30; 47. 39-33, 30-34; 48. 33-29, 34-39; 49. 45-40, 9-14?!

Hier was 39-43 dus op slag gewonnen geweest.

50. 29-24, 11-16; 51. 23-19, 14x23; 52. 37-31,...

Wit „glijpt“. Ondanks twee schijven voorsprong, kan zwart niet meer winnen.

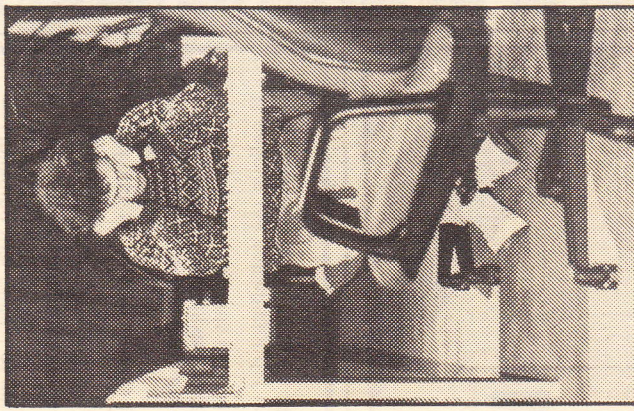
52... 39-44; 53. 31x11, 44x35; 54. 26x17, 16x7; 55. 24-20, 35-40; 56. 20-14, 40-44; 57. 14-10, 13-19; 58. 18-5, 44-50; 59. 17-12 remise.

Een sensationele ontknoping!

• TON SIJBRANDS

FOTO: ANP

• ALEXEI TSJIZJOV

FOTO: ANP